

**Protokół kontroli doraźnej przeprowadzonej
w Domu Pomocy Społecznej w Dębach
przeznaczonym dla osób przewlekle somatycznie chorych**

Jednostka kontrolowana:

Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych
Dębce 11
74-100 Gryfino

Podmiot prowadzący placówkę:

Stowarzyszenie „Pod Dębami” w Dębach

Kontrolujący:

Dobrosława Woś – główny specjalista w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej, osoba kierująca zespołem,

Ewa Golińczak – główny specjalista w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej,
na podstawie upoważnienia Nr 44/2024 z dnia 30 sierpnia 2024 r.

Kontrolerzy złożyli oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie ich z kontroli.

(akta kontroli str. 1-3)

Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 5-6 września 2024 r.

Z uwagi na fakt przeprowadzenia kontroli doraźnej, kontrolowana jednostka, podmiot prowadzący oraz jednostka zlecająca prowadzenie domu pomocy społecznej nie zostały powiadomione o terminie przeprowadzenia kontroli, zgodnie z § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285 ze zm.).

Przedmiot i okres kontroli:

Kontrolą objęto wybrane zagadnienia dotyczące świadczenia na rzecz mieszkańców usług opiekuńczych określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 734 ze zm.).

Ustaień zawartych w protokole dokonano na podstawie oględzin Domu, analizy dokumentacji indywidualnej mieszkańców, dokumentacji prowadzonej przez personel opiekuńczy, wyjaśnień udzielanych przez kierownika i pracowników Domu oraz rozmowy z przedstawicielami Rady Mieszkańców.

Kontrola przeprowadzona została na podstawie *Programu kontroli doraźnej w domu pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych*.

(akta kontroli str. 4-8)

Sposób funkcjonowania określonych typów domów pomocy społecznej i obowiązujący standard podstawowych usług świadczonych przez domy określa rozporządzenie w sprawie domów pomocy społecznej. Zgodnie z art. 22 pkt 8 ustawy o pomocy społecznej do zadań wojewody należy nadzór nad realizacją zadań samorządu gminnego, powiatowego i województwa, w tym nad jakością działalności jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz nad jakością usług, dla których minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określił standardy, a także nad zgodnością zatrudnienia pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z wymaganymi kwalifikacjami.

W oparciu o art. 22 pkt 9 przywołanej ustawy do zadań wojewody należy kontrola jakości usług, o których mowa w pkt 8, wykonywanych przez podmioty niepubliczne na podstawie umowy z organami administracji rządowej i samorządowej.

Ustalenia ogólne.

Dom Pomocy Społecznej w Dębcach przeznaczony jest dla 81 osób przewlekle somatycznie chorych. Podmiotem prowadzącym Dom jest Stowarzyszenie „Pod Dębami” w Dębcach.

Stowarzyszenie „Pod Dębami” posiada zezwolenie Wojewody Zachodniopomorskiego na prowadzenie domu pomocy społecznej wydane na czas nieokreślony, na podstawie decyzji z dnia 7 września 2010 r., nr PS.1.0931-12/10-3[LS]. Prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Dębcach realizowane jest przez ww. Stowarzyszenie na podstawie zlecenia realizacji zadania publicznego przez Starostę Gryfińskiego.

Osobą kierującą Domem od 1 stycznia 2018 r. jest Pani Bożena Małecka – kierownik Domu, która zarządza Domem w imieniu Stowarzyszenia „Pod Dębami” w ramach zarządu zwykłego.

Zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej Dom zobowiązany jest do świadczenia usług opiekuńczych polegających na udzielaniu pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, pielęgnacji i niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych.

Obsada kadrowa na dyżurach dziennych i nocnych pracowników świadczących usługi opiekuńcze.

Na podstawie przedstawionej podczas kontroli informacji *Obsada kadrowa na dyżurach dziennych i nocnych* ustalono, że:

W dniu 5 września 2024 r. zmiana dzienna kształtowała się w następujący sposób:

- w godz. 7.00 – 15.00 – 8 opiekunów,
- w godz. 7.00 – 15.00 – 3 pokojowe,
- w godz. 7.00 – 15.00 – 3 pracowników socjalnych,
- w godz. 7.00 – 15.00 – 1 pielęgniarka,
- w godz. 7.00 – 15.00 – 1 psycholog,
- w godz. 15.00 – 19.00 – 4 opiekunów,
- w godz. 15.00 – 19.00 – 1 pokojowa.

Oznacza to, że:

- w godz. 7.00 do 15.00 pracę świadczyło 16 osób personelu (na 1 osobę personelu opiekuńczego przypadało 5 mieszkańców),
- w godz. 15.00 – 19.00 pracę świadczyło 5 osób personelu (na 1 osobę personelu opiekuńczego przypadało 16 mieszkańców).

W tym dniu na zmianie nocnej – 5/6 września 2024 r. (w godz. 19.00 – 7.00) pracę świadczyło 3 opiekunów. Na 1 osobę personelu opiekuńczego przypadało w nocy 27 mieszkańców.

Podczas czynności kontrolnych ustalono, że pomoc w podstawowych czynnościach życiowych udzielana jest głównie przez zatrudnione w Domu opiekunki, wspierane w tym zakresie przez pokojowe. Zakres obowiązków pracowników zatrudnionych na

stanowisku opiekuna i pokojowej określony został w *Szczegółowym zakresie obowiązków i odpowiedzialności służbowej* na ww. stanowiskach.

(akta kontroli str. 9-13)

Realizacja na rzecz mieszkańców usług opiekuńczych.

Według stanu na dzień 5 września 2024 r. w Domu przebywało 81 mieszkańców, będących osobami o różnym stopniu samodzielności w zakresie wykonywania podstawowych czynności życiowych. Zgodnie z *Informacją o zapewnieniu pomocy w podstawowych czynnościach życiowych* samodzielność mieszkańców Domu przedstawia się następująco:

1. Liczba mieszkańców wymagających całkowitej pomocy w podstawowych czynnościach życiowych: 23 osoby.
2. Liczba mieszkańców wymagających częściowej pomocy w podstawowych czynnościach życiowych: 41 osób.
3. Liczba mieszkańców samodzielnie wykonujących czynności związane z samoobsługą, w tym z utrzymaniem higieny osobistej – 17 osób.

(akta kontroli str. 14)

Zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej *Dom funkcjonuje w oparciu o indywidualne plany wsparcia mieszkańca domu, opracowywane z jego udziałem, jeżeli udział ten jest możliwy ze względu na stan zdrowia i gotowość uczestnictwa w nim mieszkańca.*

Podczas kontroli analizie poddano dokumentację 10 losowo wybranych mieszkańców Domu. Stwierdzono, że w każdym kontrolowanym przypadku w *Indywidualnym Planie Wsparcia Mieszkańca* ustalony został *plan pielęgnowania, opieki i rehabilitacji*, w tym m.in. w zakresie: toalety porannej i wieczornej, toalety jamy ustnej, kąpieli, zmiany bielizny pościelowej, zmiany bielizny osobistej, terapii ruchowej, rehabilitacji, konsultacji i porad oraz pobytu w szpitalu.

Na podstawie analizy *Raportu opiekunów, grafików: kąpieli, strzyżenia, golenia i obcinania paznokci* stwierdzono, że w zależności od stanu zdrowia mieszkańca pomoc w zakresie podstawowych czynności życiowych i pielęgnacji obejmuje: toaletę poranną i wieczorną, kąpiele, obcinanie paznokci, strzyżenie, golenie, mycie zębów i protez, pranie oraz wymianę bielizny osobistej i pościelowej, karmienie, ubieranie, podawanie leków, sadzanie na wózek i profilaktykę przeciwoleżynową. Ustalono, że *Plany* opracowane zostały z udziałem mieszkańca.

(akta kontroli str. 15-28)

Dom uwzględniając indywidualne potrzeby mieszkańców zapewnia im środki czystości i artykuły higieniczne. W miarę potrzeb mieszkańców są to najczęściej: papier toaletowy, mydło w kostkach, szampon do włosów, przybory do golenia i środki piorące. Jednostka zapewnia ręczniki i pościel, które zmieniane są w miarę potrzeb, nie rzadziej raz na tydzień.

(akta kontroli str. 14)

Dom współpracuje również z placówką medyczną „Euromedica” Centrum Medyczne (usługi finansowane ze środków NFZ). Zatrudnione w tej placówce pielęgniarki zapewniają mieszkańcom Domu specjalistyczną opiekę pielęgnacyjną. Ustalono, że udzielana pomoc obejmuje m.in: zmianę opatrunków, wykonywanie iniekcji, rozkładanie i podawanie leków, wykonywanie pomiarów podstawowych parametrów życiowych, cewnikowanie, wykonywanie zleceń lekarskich, przygotowywanie do badań

specjalistycznych i diagnostycznych, pomoc w utrzymaniu higieny osobistej oraz profilaktykę przeciwdroźzynową.

Na podstawie przedstawionej podczas kontroli dokumentacji stwierdzono, że Dom zapewnia mieszkańcom dostęp do świadczeń zdrowotnych. Na dzień kontroli wszyscy mieszkańcy zadeklarowani byli do lekarza POZ. W dniach kontroli 36 mieszkańców objętych było pielęgniarską opieką długoterminową finansowaną ze środków NFZ (mieszkańcy, którzy w ocenie skali Barthel otrzymali 40 pkt lub mniej). Dom zapewnia mieszkańcom transport do lekarzy specjalistów, natomiast osoby leżące przewożone są transportem sanitarnym w ramach świadczeń NFZ. W przypadku zagrożenia życia i zdrowia do mieszkańców wzywane jest pogotowie ratunkowe.

Mieszkańcy mają zapewniony również dostęp do lekarza psychiatry i psychologa. Wyżej wymienione świadczenia realizowane są na terenie Domu w ramach współpracy z placówką medyczną „Euromedica” Centrum Medyczne.

(akta kontroli str. 29-30)

Ogłędziny Domu w zakresie sposobu realizacji usług opiekuńczych.

5 września 2024 r. dokonano wizytacji 14 pokoi mieszkalnych, z uwzględnieniem pokoi zamieszkiwanych przez osoby leżące. W trakcie ogłędzin stwierdzono, że w pokojach prowadzone były czynności higieniczne (kąpiele, zmiana pościeli) oraz czynności porządkowe (sprzątanie). Część z mieszkańców, którzy spożywają posiłki w pokojach mieszkalnych, była w trakcie śniadania. Pomieszczenia były czyste i wolne od nieprzyjemnych zapachów. Podczas ogłędzin potwierdzono sprawność funkcjonowania systemu przyzywowo-alarmowego. Zespół kontrolujący zwrócił się do kilku mieszkańców z prośbą o wyrażenie opinii na temat jakości zapewnianej opieki, mieszkańcy nie zgłaszali uwag tym zakresie.

Z ogłędzin został sporządzony protokół, który dołączono do akt kontroli.

(akta kontroli str. 31-34)

Możliwość uzyskania pomocy ze strony personelu oraz możliwość wnoszenia skarg.

Zgodnie z § 3 ust. 2 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej *Działania wynikające z indywidualnego planu wsparcia mieszkańca domu koordynuje pracownik domu, zwany dalej „pracownikiem pierwszego kontaktu”, wskazany przez mieszkańca domu, jeżeli wybór ten jest możliwy ze względu na jego stan zdrowia i organizację pracy domu.*

Podczas kontroli stwierdzono, że mieszkańcy Domu posiadają pracownika pierwszego kontaktu, który jest osobą podejmującą bezpośredni kontakt z mieszkańcem i reagującą na jego potrzeby. Do dokumentacji dołączono wykaz Pracowników pierwszego kontaktu – wrzesień 2024 r.

(akta kontroli s. 50-59)

W celu uzyskania informacji o ewentualnych skargach i wnioskach w zakresie świadczenia usług opiekuńczych, wnoszonych bezpośrednio przez mieszkańców Domu zapoznano się z *Ksiązką skarg i wniosków*, dostępną dla wszystkich mieszkańców. Ustalono, że w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 5 września 2024 r. nie dokonano żadnych wpisów.

Zespół kontrolujący w dniu 5 września 2024 r. spotkał się z przedstawicielami Rady Mieszkańców (3 osoby), którzy reprezentują interesy ogółu mieszkańców Domu. Podczas rozmowy poruszone zostały kwestie dotyczące świadczenia na rzecz mieszkańców usług opiekuńczych. Przedstawiciele Rady potwierdzili, że mieszkańcom świadczona jest pomoc w podstawowych czynnościach życiowych i pielęgnacji. Nie wnieśli uwag do jakości świadczonych usług. Do Rady Mieszkańców nie wpłynęły skargi od mieszkańców dotyczące zaniedbań opiekuńczych.

Podczas rozmowy nie odebrano sygnałów dotyczących naruszenia ich praw w zakresie szeroko rozumianego traktowania przez personel Domu. Mieszkańcy podkreślali gotowość pracowników do udzielania niezbędnej pomocy oraz zadowolenie z pobytu w Domu i współpracy z personelem. Potwierdzili również, że wiedzą o przysługującym im prawie do składania skarg i wniosków w zakresie funkcjonowania Domu oraz kontaktu z dyrektorem Domu.

Działalność Domu Pomocy Społecznej w Dębcach w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie.

Przeprowadzenie kontroli zostało odnotowane w ewidencji kontroli pod pozycją 43.

Przed podpisaniem protokołu kontroli, kontrolowany może zgłosić zastrzeżenia na piśmie co do jego treści, w ciągu 7 dni od daty otrzymania do podpisu.

Odmowa podpisania protokołu powinna być poprzedzona złożeniem pisemnych wyjaśnień przyczyn odmowy, co nie stanowi przeszkód do wszczęcia postępowania pokontrolnego.

Protokół sporządzono w dniu 18 września 2024 r. w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których egzemplarz oznaczony nr 1 pozostaje w jednostce kontrolowanej.

Miejscowość i data podpisania protokołu: Dębce, 24.09.2024 r.

Kierownik jednostki kontrolowanej:

(...) Bożena Małecka

Zespół kontrolujący:

(...) Dobrosława Woś – główny specjalista

(...) Ewa Golińczak – główny specjalista

Oświadczam, że w dniu 24.09.2024 r. zostałam zapoznana z treścią protokołu oraz otrzymałam jeden jego egzemplarz.

Kierownik jednostki kontrolowanej:

(...) Bożena Małecka

-właściwe podpisy na oryginale -